

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Torat emet

Abraham Josua Heschel

עשוהי מהרבא, לשה

Lemberg, 625 = 1865

וצ תשרפ

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9406

פרשת צו

ידבר

ד' אל משה לאמר לו את אשרן כו' זאת תורת העולה כו' ופירוש רש"י אין לו אלא לשון זירח מיד ולדורות אמר ר"ם ביותר לר"ך הכתוב לזרז במקו' שיש חסרון כים זאת תורת העולה בא לרבות כל שפסולו בקודש שאם עלו לא ירדו וכל שאין פסולו בקודש כו' עכ"ל ונראה לפרש בדרך רמז דהנה כבר הארכנו לעיל פרשת ויקרא על פסוק אדם כי יקריב מכם קרבן לר' דר"ל דמי שהוא בחי' אדם מעלה הנבזה קרבן שלו הוא מכם ומעלמיכם ממש והעיקר הוא כשארם מקריב נפשו ורוחו ונשמתו ומדבק הכל אל השורש עד הא' הנקודה הפנימית זהו קרבן לר' מן הבהמה כו' תקריבו את קרבנכם כתיב לשון רבים זה קאי על המון עם שאינם בנחי' אדם להקריב קרבן נפש הרוחניות ר"ל והם יקריבו קרבנות כפשוטו מן הבהמה ומן הבקר כו'. ועל ידי מה בא האדם לירי עליה זו להיות קרבן ממש מכם משום דכשארם מסתכל חמיר לשורשו כמו דכתיב עיניך לנוכח יביטו דכשארם מסתכל חמיר לנ"כח היא הר"ת של "נשמת" כל "חי וגם בביטויא מזלזל ר"ל דכל אדם אית ליה מזל עליון וכשארם מסתכל חמיר לשורשו העומד לנוכח נגדו בעולמות העליונים אז הוא בא לירי דביקות האמת ועל ידי זה יכול לעלות ולקרב א"ע אל השם ח"ש זאת תורת העולה דזאת הוא בחינת נכ"ח ר"ל דכשארם מסתכל ומביט לבחי' נוכח של מעלה בשורש העליון זהו תורת העולה על ידי זה יכול לעלות ולהקריב הקרבן ר"ל מכם כאשר הארכנו לעיל דמכם נית' מאה דעיקר הוא להמשיך מאה ברכות לכנסת ישראל בכל יום זהו תענוג הבורא כשארם ממשיך ממנו ית' השפעות וחמדים לכניי שלו והנה ידוע דאין בן דוד בא עד שיכלה פרוטה מן הכיס דכבר נודע דברי חכמי' דהעוסי' נברא בך' בהבראש בך' בראש ועולם הבא נברא ביו"ד והדבר הממוצע הוא על ידי וא"ו המחבר את היו"ד לה"א שהוא קו המשכה הממשיך שפע מן היו"ד עליונה אל הך' תחאה והוא בחי' לדיק שהוא יסוד עולם המחבר ומדבק היו"ד עם ה"ה וכי"ם נית' לדיק דלדיק הוא מכוונה בשם כי"ם שהוא הממשיך שפע לעולם וכל העולם ניזון בשביל חנינא בני כו' והוא נמשל לכי"ם שעל ידו נמשך שפע וכל התנהגות הבית והאטריות כך על ידי הדיק נמשך מזון ופרנסה לכל באי עולם ואם כן מי שהוא מחבר את עלמו אל הדיק שהוא בחי' וא"ו ואז מקשר ה"ה עם הו"ו ונעשה יחוד וקירוב בין עולם עליון לתחתון ועל ידי זה נמשך שפע לבניי מה שאין כן מי שאינו מחבר א"ע להדיק אז הוא מפריד ה"ה מן הו"ו והוא פרוטה מן הכיס ר"ל פרט ה' מן הכיס שהוא הדיק בחי' וא"ו ור"ל דכשארם פורר ומפריד ה"ה מן הו"ו וא"ו ואין בן דוד בא עד שיכלה החסרון הזה ויהיו דבוקים בהדיק . ואז

על ידי זה יתקשר הכל כל אעולמות אל הא' חש שמזמור בזמר שבת בו"ן מתקשר ר"ל על ידי הו"ו שהוא להגיד בא קיסור לכל העולם שהוא מקרב הכנסת ישראל לבורא וחוה שפירוש רש"י אין לו אלא זירח שכנסת מן מקום מספר כים שהוא לדיק אז נשאר לו כלומר זהו התייחס מורה על הזירח דזו הוא לשון התחברות ולו"ת ר"ל דשם חסרון הדיק אז נשאר לו כלומר זהו מזרז את לקשר את עלמו בעבודת ה' אל הדיק ח"ש מיד ולדורות דכשארם מזרז את עלמו בעבודת השם אז הוא מקבל עלמו ועל זרעו ועל זרע זרעו עם כל הדורות ויולאים ממש כמו שאנו אומרים ונהי' אנחנו ואנשינו כו' וכבר הארכנו לעיל בפי' וירח על פסוק למען אשר יזכה בניו ח"ש עיי"ש ח"ש מיד ולדורות כנ"ל ח"ש אר"ם ביותר לר"ך הכתוב לזרז במקום שיש בו חסרון כים ר"ל במקום שיש חסרון הדיק שהוא בחי' כים ואז יש פירוד בין ה' לוח"ו ולר"ך וזה גדול לזה להתקשר בו כנ"ל זהו שכתב רש"י זאת תורת העולה ויחיכה ריבוי דכל שפסולו בקודש חס עלו לא ירדו ר"ל דכל שהפסול שלו הוא הקודש כלומר שאדם מדבק את עלמו אל השם ומקשר את עלמו אל הקדושה עליון חף חס אירע בו פסול דנופל לפעמים כיון דהתחלה העובדה שלו ה"ה בקודש לשמו ית' אז אינו נפסל בכך ויחזיר חזר למדרגתו ומעשיו רזין לפניו ית' ח"ש חס עלו לא ירדו מזה שאין כן מי שאין פסולו בקודש ר"ל דכל שפירוש והעובדה והתחלה לא היה בקודש לש"ש בזה מיעט הכתוב דיירו מן המזבח והבן :

דרוש' לשבת הגדול

בפסוק

דברו אל כל עדת בני ישראל ויקחו להם חס מה לבית אבות שה לבית אבות ירחא לו השם לעולה בני ע"כ ונראה דה"ה פשוט דהנה יש כנה בני אדם דעושים מצוה אחת והוא טעם ומחשבת של מצוה באדם זה כמו באחר דעיקר המצוה היא כשארם עושה אותה בדחילו ורחימו בכל לבו ובכל נפשו ולמסור נפשו עליה כך יהיה בוער בלבו עבודת ה' והסבה הש"י כמ"ש חס תבנקשו כמסךכו' וכמ"ש חס יתן א"ש את כל היתר ביתו באהבה בוח יבחו לו . ויס' מתוק בעיניו עשות המצוה יותר מכל הון ועלל רב : ועל ידי זה עושה אותה במסירות חזק הנפש ואינו חושש על המלעבים . ואינו מתבייש משום אדם מכל כמו כן במצוה קרבן פסח שזוה ד' להם שיקחו נעשו האמונה לחודש טלזו ויקשרו אותו בכרעי המטה ולהיות מוכן לפתח שם ביום י"ד והנה כמה חנונים שהיה ביניהם כמו ערב רב האמונה שלא היה להם אמונה בדבר הנאולה היו מתלוללים על זה ונחמנו אצל אנשי בני ישראל הכשירים בני אברהם יצחק ויעקב הפסוק חמון אמונת אבותיהם בידם ומסרו נפשם וקשרו הטלז דבר האמונה ה' תועבת מלרים כמו שכתב הן נזכה תועבת מלרים על ידי לעיניהם

היהם ולא יסקלונו. וס' לא חשו ע"ז וקיימו פקודת המלך
 וס' נפשו ח' מחמת אמונת הגאולה שהאמינו בה' ובמשה
 וס' שבוודאי יהיה הגאולה: וס' שמחמת טוה הקב"ה עשו
 וס' ולקיים מצותיו ית' ומסרו נפשם כמו יצחק על
 וס' שפשו לווארו לקיים דבר ד' ולא חשו על המלפניס
 וס' מלפניס כמו השרי מלוכה ועבדי פרהה אשר יראו זאת
 וס' עליהם. וס' דברו אל כל עדת בני ישראל דהס
 וס' דבכל מקום שזכר בני ישראל קאי על בני ישראל
 וס' בעשור לחדש ויקחו להם איש ר"ל שכל איש יקיים
 וס' לבית אבות שיהיה נלקח השם על בתי' זו
 וס' של אבות וס' הס' ד' אלקיס יראה לו השם
 לעולה בני והוא פשוט.

י"ל פי' הפסוק הגיל באופן אחר דהנה ידוע דכניסת
 ישראל נמשלו לשה כמו דכתיב שה פורה ישראל וכמו
 וס' לדקת פורונו בישראל לדקת גדולה עשה הקב"ה
 וס' כנסת ישראל שפיזר אותם בין האומות כדי שיתספו עליהם
 וס' דבדאי עיקר הגלות אף שהוא בתורת עונש מ"מ
 וס' לטובתנו דהש"י ביה וצ"ש חם על השמות ישראל
 וס' קדושות אשר מפחירם בארבע כנפות הארץ ואלו היו
 וס' ועושים ראונו של מקום היו יכולים להיות בארץ
 וס' בהשקט ובנטח וכל הניצלות בכל מקום שהיו
 וס' מעליהם אל כנ"י ולא היו לריכס לטרוח אחריהם
 וס' אחר השורש אף כיון שקילקלו מעשיה' והקב"ה
 וס' לא ירח ממנו נדח והולך לפור אותם
 וס' כד שילקטו כל הניצלות קדושות אשר הם מפחירם
 וס' וינלו את תלריס כמו שנועד ל"ח
 וס' הגלות שהשורש מוכרח לגלות ממקומו וליך בגולה
 וס' הקדושים לאספס אל השורש ובוה אפשר לכוון
 וס' מעליהם יודע מעווי מלחם עווי על שאלו חמץ בפסח
 וס' רק רפסח הוא קדושה ראשונה כשארם
 וס' מעמקי הקליפו' והחילוני' כשארם יולא
 וס' חירות אז הוא נכנס אל הקדושה ראשונה
 וס' חרות ונכנס חרות ונכנס חרות ונכנס חרות לו
 וס' חרות ונכנס חרות ונכנס חרות ונכנס חרות לו
 וס' חרות ונכנס חרות ונכנס חרות ונכנס חרות לו
 וס' חרות ונכנס חרות ונכנס חרות ונכנס חרות לו

זה הוכרחו לגלות ממקומם לחזור אחר הענפים וס' סכן ארץ
 ורעם אמונה היינו דיכולם את כנ"י לשכון בארץ ישראל
 הקדושה ולא תלטרך לחזור בגולה אחר ניצלות קדושות.
 כי הם יחאספו אליך אך עיקר שתהי' אחס דבוק בהשור' וס' יסוד
 וס' רעם אמונה ר"ל שתהיה קשור בהאמונה הקדושה
 וס' יסוד מעווי ר"ל שהוכרחו להיות מפוזר
 ומפורד בין העמים זה בא מהעווי מחמת שאלו חמץ בפסח
 ר"ל שאבדו האמונה ונפרדו מהשורש ונחבלבלו בדיעות זרות
 המחמימים את לבו של האדם חס"ה דברו אל כל עדת בני'
 בעשור לחודש ויקחו להם איש. ר"ל כל איש יקח לעצמו
 ויבחר לו דרך ישרה שיעשה לבית אבות שה פורה ישראל
 אשר נתפזרו בין האומות והשורש גולה ממקומו ללקט הענפים
 ובאמת ראוי שיהי' השם דבוק לבית אבות ר"ל שיהיו דבוקים
 אל שרשם ויהי' להם אמונה שה לבית שהנה הגיע העת
 שיהיה השם יחאקף לחוך הבית ולא ללאת חוץ ולטרוח אחר
 ניצלות קדושות. והאל יזכנו להיות מן המחמימים בו באמת
 ובלב תמים ויקבץ נדחיו הנפורים מארבע כנפות הארץ אל
 השורש ויקיים בו כיני' לאחך מארץ תלריס ארצנו ופלאות
 חמן:

רפסח

בפסוק

אלה מועדי ה' אשר תקראו אותם במועדים
 דהנה חנו אומרים מקדש ישראל וס' זמנים
 דבאמת הוא ית' אין שייך אללו זמן דהוא למעלה מן הטבע
 ומן הזמנים. אך מאהבת ישראל אשר בחר בהם ועבורם
 הולך לברוא כל העולמות הוכרח נ"כ לחדש הזמן. וס' זה
 בשלשה רגלים אז הש"י נמשך לתוך הזמן. יש התגלות אורו
 ית' לתוך כנסת ישראל ובמה משיבים אותה אל הזמן כשאלו
 מדבקים את עצמיו אל ראשית המחשבה אשר עלה בראשו
 לברוא בשביל ישראל הזמן כמו שאמר הכתוב קדש ישראל
 לה' ראשית תבואת' אנו ממשיכים וזמניים את הקודש
 לשכון בארצנו להיות יורד לתוך העולמות חסו במועד שאלו
 מזמנין הקודש. ובוה אנו ממשיכין אותו לתוך הזמן על
 ידי שאלו מדבקים את עצמיו בבחינה גבוה למעלה מהזמן
 כי הזמן הוא בהויס לאחר שהתחיל להתגלות מן הנעלם
 אל הפשטות אבל כנ"י היו חקיקים במחשבתו הנעלם
 למעלה מהזמן ומן ההויס. וס' בתי' קודש וכשאלו מדבקי'
 את עצמיו שם אנו מעוררין אהבה אשר עלה בראשו לברוא
 עבוריו הזמן. וס' שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך
 את פני האדון ה' ר"ל בכל שלש רגלים אנו מדבקים את
 עצמ' בבחינה הגבוה אשר היא קודמת להוי' חסו פני האדון
 ה'. וס' אלה מועדי ה' ר"ל אלו הזמנים הוא של ה'
 אשר ה' יחגלה בתוך הזמן על ידי המועדים והוא שאמר
 הכתוב מקראי קודש ר"ל זה הזמנה הוא מבחינת קודש
 אשר תקראו אותם ר"ל אתם ר"ל שאלו ממשיכין וזמניים
 מלכא